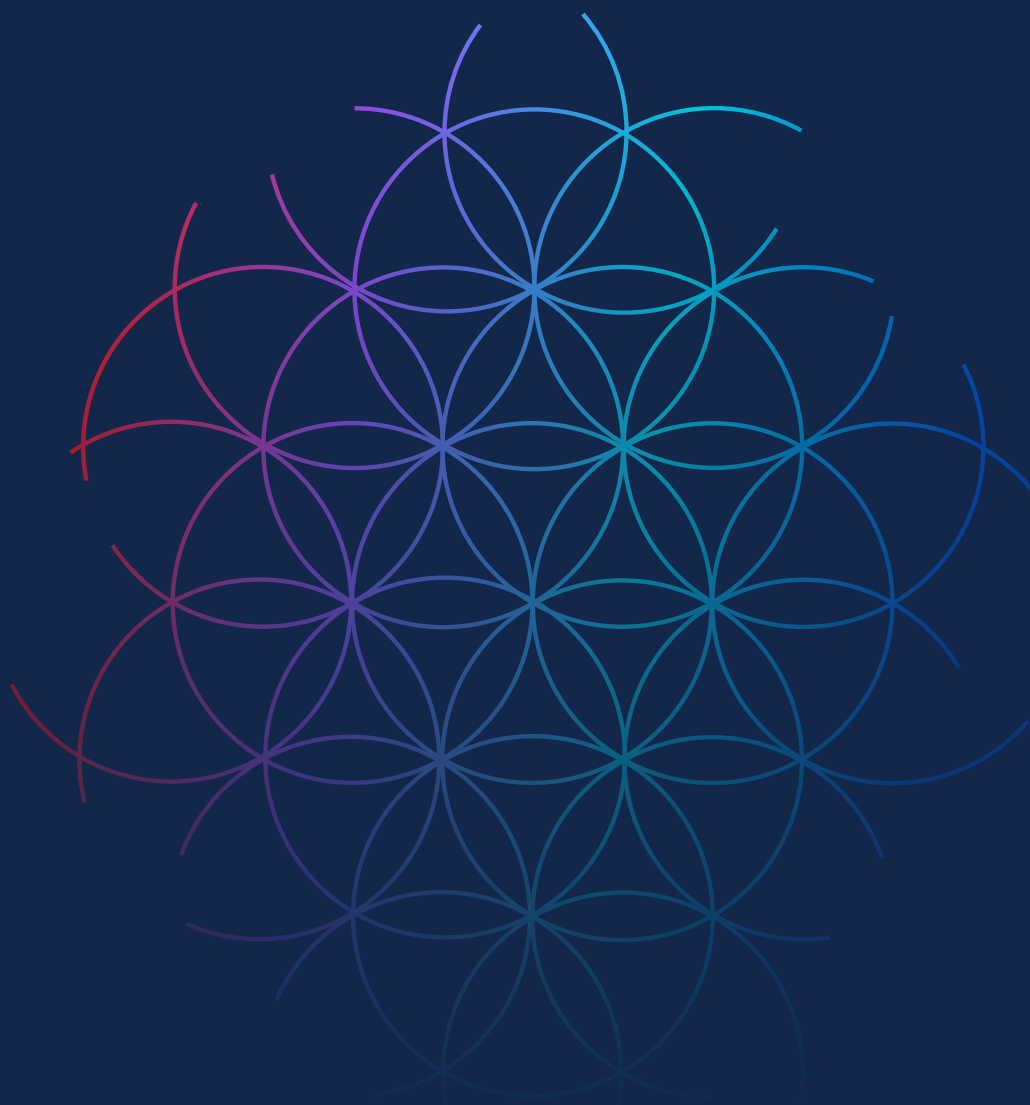

KULTURSKOLEN OG PRAKTISK-PEDAGOGISK UTDANNING (PPU)

Rapport fra arbeidet med kartlegging av og undersøkelse om
muligheter og behov for PPU for kulturskole.

NORSK KULTURSKOLERÅD
2020

Anders Rønningen
Rønnaug Rummelhoff Bakke

Forord

Norsk kulturskoleråd har i 2020 arbeidet med mange aspekt som har med kompetanse i de kommunale kulturskolene å gjøre. Denne rapporten om kulturskolen og praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) gir en kortfattet oversikt over tilgjengelige, relevante PPU-studier samt et sammendrag av og kommentarer til en undersøkelse der et representativt utvalg kulturskoler ble stilt spørsmål om behov og framtidig bruk av denne type utdanninger.

Det finnes fra før noe informasjon om kompetansesituasjonen i kulturskolen. I 2017 ble det utført en [kartlegging av kompetansen i tre fylker \(Buskerud, Telemark, Vestfold\)](#), og en [vitenskapelig artikkel ble publisert året etter](#), der resultatene fra kartleggingen drøftes.

I det som omtales som kunnskapsgrunnlaget for stortingsmeldingen for en styrket kulturskole, [rapporten «Kultur+ Skole = sant»](#) og ikke minst i [rapporten fra et fag- og innspillseminar](#) som ble avholdt på grunnlag av denne, er det blitt etterspurt mer presis informasjon om kompetanse i kulturskolesektoren.

Kunnskapsdepartementet bestemte at Grunnskolens informasjonssystem (GSI) også skulle inneholde informasjon om kulturskolelærernes kompetanse. Dette ble innført fra og med [kartleggingen for 2019](#), og vil være til stor hjelp i arbeidet med å følge og forstå kompetansesituasjonen i kulturskolen.

[Rammeplanen for kulturskolen](#) anbefaler minst treårig bachelor i kunstfaget som skal undervises samt PPU eller tilsvarende pedagogisk utdanning.

Pedagogisk utdanning for kulturskolelærere ble enda mer aktuelt etter at regjeringen la fram sin [strategi for å styrke praktisk og estetisk innhold i barnehage, skole og lærerutdanning](#), der et tettere samarbeid mellom grunnskole og kulturskole ses som en del av løsningen for å styrke det estetiske innholdet i skolen. En forutsetning for slikt samarbeid – som for eksempel økt bruk av kombinerte stillinger, slik det anbefales i denne strategiplanen – vil være at kulturskolelærere har formell pedagogisk kompetanse, slik at de også kan ansettes til å undervise i grunnskole.

[PPU-forskriften](#) slår fast at opptakskravet til PPU-utdanninger skal være mastergrad. Det er imidlertid noen unntak som gjelder kunstfagene. Det er anledning til å søke opptak til PPU dersom en har en bachelorgrad i utøvende eller skapende kunstfag, eller en bachelor innenfor de praktiske og estetiske skolefagene¹. Sistnevnte er et midlertidig unntak som skal gjelde fram til 2025, og det har derfor vært viktig å informere kulturskolefeltet om at dette vinduet lukkes. Siden det kan bli vanskelig for en del lærere å komme inn på PPU-studier etter unntaksvinduet lukkes i 2025, er det viktig at både kartleggingen og informasjonsarbeidet gis høy prioritet.

Regjeringen har igangsatt, og er nå i ferd med å fullføre arbeidet med en barne- og ungdomskulturmelding, der kulturskolen er et sentralt tema. Norsk kulturskoleråd har på forespørsel fra kunnskapsdepartementet gjort undersøkelser som gir relevant informasjon

¹ Se forskriften for fullstendige regler <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-12-21-1771>

om behovet for og holdninger til PPU-utdanning for kulturskolelærere, samt også laget en oversikt over tilgjengelige og relevante PPU-utdanninger for kulturskolen.

Denne informasjonen er allerede formidlet til kunnskapsdepartementet, og presentert gjennom diverse webinar og foredrag, men er i denne rapporten sammenfattet og gjort tilgjengelig for alle. Rapporten er relevant for alle som arbeider i kulturskolen og ikke minst også for utdanningstilbyderne.

For mer informasjon om bakgrunnen om dette arbeidet, se [nyhetsartikkel på Norsk kulturskoleråds nettsted, kulturskoleradet.no](#).

Denne rapporten består av to deler:

- 1) Oppsummeringer fra PPU-undersøkelsen.
- 2) Resultater fra kartleggingen over relevante PPU-studier for kulturskolen.

Ved spørsmål, kontakt FoU-leder Anders Rønningen i Norsk kulturskoleråd, via e-postadressen anders.ronningen@kulturskoleradet.no.

Trondheim, februar 2021: Anders Rønningen og Rønnaug Rummelhoff Bakke

DEL 1: Undersøkelsen om PPU utdanning av kulturskolelærere. Behov, muligheter, hindre og holdninger.

METODE OG UTVALG

Det er en viss trettthet i kulturskolesystemet på å svare ut undersøkelser og bidra til å skaffe godt tallgrunnlag for statistikk. Derfor ble denne undersøkelsen gjort i et *utvalg* av kulturskolene i Norge. Målet var å få generaliserbare data med akseptable sikkerhetsavvik. Utvalget kulturskoler som skulle bli undersøkt ble gjort ved å bruke listen over alle kulturskolene i Norge, hentet fra GSI for året 2018/2019. Antall kommuner på denne tiden var 422, men flere kommuner har/hadde interkommunale samarbeid.

Kommunene ble rangert etter kulturskolens størrelse målt ved antall elever. Deretter ble hver femte kommune valgt ut. Slik ble det sikret en balanse mellom den antatt største variabelen i forskjeller på holdninger og behov; kulturskolens størrelse. Utvalget fordelte seg naturlig i de forskjellige regionene, men noen få (<5) justeringer ble gjort for å sikre en jevnere geografisk fordeling. I disse tilfellene ble kommunen med høyere eller lavere elevtall valgt i stedet for den som ble gjort i det automatiserte utvalget.

På tiden undersøkelsen ble gjort hadde kommuner nylig slått seg sammen, men siden vi ba om informasjon fra 2019 var dette bare et problem i kommunikasjonen med informantkommunene (i og med at noen kulturskoler hadde fått ny ledelse). Følgende liste viser regionene (per 2020) og antall kulturskoler i utvalget:

1	Troms og Finnmark	8
2	Nordland	9
3	Trøndelag	8
4	Møre og Romsdal	9
5	Vestland	8
6	Rogaland	4
7	Agder	8
8	Vestfold og Telemark	4
9	Viken	11
10	Innlandet	9
11	Oslo	1

Til sammen 79 kommuner ble med i utvalget.

For at data fra et slikt utvalg skal være generaliserbart til å gjelde alle kulturskolene, er det viktig med høy svarprosent. Det ble derfor samarbeidet med Norsk kulturskoleråds rådgivere med regionansvar, og gjort tett oppfølging slik at det kom inn svar fra hele utvalget.

Det kom til slutt inn svar fra 77 kommuner, altså en svarprosent på 97,5.

OVERORDNEDE SPØRSMÅL

Flere av de innledende spørsmålene var generelle, og dreide seg om antall årsverk, hvilket fagområde kulturskolelærerne underviste i o.l. Formålet med disse spørsmålene var å kunne kontrollere opp mot annen tilgjengelig statistikk (GSI og tidligere kartlegginger) hvorvidt utvalget var representativt. Svarene på disse spørsmålene er ikke referert i denne rapporten. For slike generelle opplysninger henviser vi til GSI. Vi kunne imidlertid konstatere at de generelle svarene bekreftet den informasjonen som fins i GSI, og dette øker troverdigheten til helheten i undersøkelsen.

Det ble i utvalget rapportert for 1220 lærere. Dette er det totale antall lærere som arbeidet ved de 77 skolene det er rapportert for, uavhengig av om det er store eller små stillinger.

Rene administrasjonsstillinger og andre støttetjenester er holdt utenfor. Mange rektorer i mindre kulturskoler har imidlertid også undervisning, og er derfor likevel inkludert i dette tallet. Totalt i Norge i 2018/19 var det ifølge grunnskolens informasjonssystem² 4348 stillinger i kulturskolen inkludert administrasjon. Selv om vi trekker fra noen stillinger som er rene administrasjonsstillinger kan vi grovt sett si at vi har fått rapportert for mer enn en firedel av alle kulturskolelærere i Norge. Da denne andelen også er jevnt fordelt over kulturskoler av forskjellig størrelse og fra hele landet, kan vi feste lit til at den prosentvise fordelingen som er rapportert innen utvalget, med rimelig sannsynlighet kan regnes for å være representativ for hele landet.

SPØRSMÅL SOM GJELDER LÆRERES PEDAGOGISKE KOMPETANSE OG ØNSKE OM PPU-UTDANNING

1. Hvor mange av de ansatte lærerne har verken praktisk-pedagogisk utdanning eller annen tilsvarende pedagogisk utdanning³?

Her svarte rektorene at dette til sammen gjaldt 259 lærere. Sett i forhold til det totale antall lærere det ble rapportert for i utvalget – 1220 – gir det 21,22%. Dersom vi aksepterer premissene om generaliserbarhet i denne undersøkelsen, kan vi altså fastslå at *drøyt 21% av kulturskolelærerne i Norge mangler formell pedagogisk utdanning som kvalifiserer for fast tilsetting i grunnskolen.*

Merk: Vi ikke vet hvor stor stilling disse har, så det er ikke mulig å utlede hvor elevtimer som gjøres med lærere uten formell pedagogisk kompetanse. Undersøkelsen gir heller ikke grunnlag for å si om mangelen på pedagogisk utdanning korrelerer med stillingsstørrelse, men det kan virke plausibelt å anta så. Dette er vist i [kompetansekartleggingen](#) BTV.⁴

² <https://gsi.udir.no/>

³ I spørsmålet til rektorene ble følgende forklaring tilføyd: «Med pedagogisk utdanning menes her enten faglærerutdanning eller annen utdanning som gir kvalifikasjoner for ansettelse i grunnskole».

⁴ <https://www.kulturskoleradet.no/extension/media/5605/orig/2018%20Kompetansekartlegging%20BTV.pdf>
«Vi kan se signifikant forskjell i formell fagkompetanse mellom pedagoger som er ansatt i store stillinger og de i mindre stillinger. De med høyest stillingsprosent har også høyest utdanning» (s. 8).

2. Hvor mange av disse (fra spørsmålet ovenfor) fyller opptakskravene til praktisk-pedagogisk utdanning⁵?

Her oppgav rektorene at dette gjelder for 175 lærere. Det betyr at *av de lærerne som ikke har godkjent pedagogisk utdanning (21%), er 67% kvalifisert for inntak på et PPU-studium.*

Merk: Det er ikke spurt eksplisitt om hvor mange av disse som kommer inn under det midlertidige unntaket om mastergrad for kandidater med bachelor i estetiske fag som avsluttes i 2025. Likevel er det interessant at *drøye 14% av landets kulturskolelærere mangler formell pedagogisk utdanning, men at de oppfyller kravene for opptak til et PPU-studium som vil gi dette.*

3. Hvor mange av disse lærerne (fra spørsmålet ovenfor) ønsker å ta en praktisk-pedagogisk utdanning, dersom det ville være mulig å kunne gjøre det på deltid/samlingsbasert⁶?

Her anslo rektorene at dette kan gjelde 110 av disse 175 lærerne, altså 63% av disse. Det betyr – igjen gitt at en godtar at disse dataene er generaliserbare – at det er grunnlag for å anslå at 9% av alle kulturskolelærere i Norge ikke har formell pedagogisk utdanning som gjør at de kan få fast ansettelse, men de fyller kravene til opptak for praktisk-pedagogisk utdanning, og *de ønsker å ta en slik utdanning dersom det blir tilrettelagt for det.*

Dersom man grovt anslår antall kulturskolelærere i Norge til å være 4500⁷, så vil det si at *over 400 kulturskolelærere som i dag er ansatt i kulturskoler mangler formell pedagogisk utdanning, men kvalifiserer for opptak til PPU-utdanning, og de ønsker dette.*

Da blir det selvfølgelig interessant å undersøke hva som er de viktigste hindringene mot at disse faktisk søker seg inn. Derfor etterspurte undersøkelsen rektorenes vurdering av mulige hindre.

SPØRSMÅL SOM GJELDER REKTORERS VURDERING AV HINDRE FOR PPU-UTDANNING FOR KULTURSKOLELÆRERNE

Dersom det er 400 kulturskolelærere som allerede står klare til å melde seg opp til PPU-utdanning, kan en spørre seg om hvorfor de da ikke allerede er i gang med studiene. Rektorene ble i denne delen av undersøkelsen bedt om å vurdere gyldigheten av noen

⁵ I spørsmålet til rektorene ble følgende forklaring tilføyet: *(I følge PPU-forskriften vil det si mastergrad, eller bachelorgrad i utøvende eller skapende fag. (Se forskriftens §6). Merk at disse reglene kan endres etter 2023. Vi ønsker å vite hvor mange som kvalifiserer i forhold til dagens regler, dvs. har minst bachelorgrad i et utøvende/estetisk fag)*

⁶ I spørsmålet til rektorene ble følgende forklaring tilføyd: «Dette er vanskelig å beregne, men vi ønsker å fange tendensen: Spør gjerne de fra spm. 19 om de er positive til å ta en slik utdanning, forutsatt at det blir lagt til rette for dette».

⁷ Dette er et svært grovt anslag som er basert på totalt ansatte i kulturskolen (ifølge GSI: 5106 i 2020), fratrukket et anslag ledere og administrasjonsstillinger samt doble registreringer der én person er ansatt i flere deltidsstillinger)

påstander. De kunne markere seg «helt enige / litt enige / litt uenige / helt uenige» i følgende påstander:

Hva hindrer kulturskolen (etter din vurdering) i å legge til rette for PPU-utdanning for de som ikke har dette og ønsker det?

- a) *Det er tvil om studiets innhold er rettet for å løse behovene i kulturskolen*
- b) *PPU-studiene er organisert på en måte som ikke passer for vår situasjon*
- c) *Det er vanskelig å få vikar / og å få intern logistikk til å gå opp*
- d) *Lærerne ser ikke behovet selv, eller ønsker det ikke*
- e) *Kommunen (skoleeier) ønsker ikke å prioritere dette*

Dataene ble kvantisert gjennom at for «Helt enig» var tallverdien 0, for «Litt enig» var verdien 1, for «Litt uenig» var verdien 2 og for «Helt uenig» var verdien 3.

- a) Den første påstanden ble laget på bakgrunn av en hypotese om at studiene som tilbys ikke er egnet til å fylle det reelle kompetansebehovet i organisasjonen. Dette har vært diskutert i flere rektorkollegier, og er en kjent antagelse. Men for denne påstanden – at det er tvil om PPU-studiene innhold er innrettet for å løse behovene i kulturskolen – rapporterte rektorene *litt uenig*. (0 = helt uenig / 3 = helt enig / Snittverdi 1,11).

Det betyr at rektorene har ganske høy tillit til at PPU-studier ikke bare behøves som en formell godkjenning slik at lærere kan arbeide i kombinerte stillinger, men at studiets innhold også er nokså relevant for de behovene som finnes.

- b) Den andre påstanden var at det er et hinder mot at det legges til rette for PPU-studier, at studiene er organisert på en måte som ikke passer for kulturskolens situasjon. Her var rektorene noe mer enige, og gjennomsnittet havnet midt mellom litt uenig og litt enig. (0 = helt uenig / 3 = helt enig / Snittverdi 1,45).

Det betyr at rektorene mener måten PPU er organisert på (eller slik rektorene i alle fall tenker at det er organisert), er et hinder for at kulturskolelærere tar PPU-studier.

- c) For påstanden om at det er vanskelig å få vikarer og intern logistikk til å gå opp, og at dette er et betydelig hinder for økt bruk av PPU-utdanningene, var det en klar tendens. Dette var den påstanden som rektorene var mest enige i. (0 = helt uenig / 3 = helt enig / Snittverdi 1,88).

Rektorene oppfatter med andre ord utfordringene med intern logistikk og det å skaffe vikarer, som et hinder mot at de kan legge til rette for økt bruk av PPU. Det er dette som oppfattes å være det største hinderet av dem som er løftet frem i denne undersøkelsen.

- d) Den neste påstanden er at lærerne selv er et stort hinder. Det kan være manglende lyst, eller motvilje, de ser ikke behovet for sin egen del, eller har manglende fleksibilitet eller andre grunner. I og med at det i de tidligere spørsmålene er klart at 9% *ønsker* å ta utdanningen, av de 14% som kvalifiserer, så er det ikke overraskende at svaret her er

midt mellom. Rektorene var altså verken enige eller uenige i denne påstanden. (0 = helt uenig / 3 = helt enig / Snittverdi 1,5).

- e) Den siste påstanden legger «skylden» på skoleeier, altså at kommunen på et overordnet nivå bortprioriterer kulturskolens behov. Kommunen som skoleeier for flere skoleslag har mange hensyn og prioriteringer å gjøre, og det er ikke bare kulturskolen som har behov for kompetansehevede tiltak. Det kunne derfor tenkes at kulturskolerektorene ville mene kulturskolen blir forfordelt i kommunens generelle støtte for videreutdanning. Men dette ser ikke ut til å være tilfelle, siden rektorene rapporterer seg «litt uenig» i påstanden. (0 = helt uenig / 3 = helt enig / Snittverdi 1,15).

Sett i sammenheng kan vi derfor slutte av rektorenes respons på disse påstandene at de mener at de største hindrene for økt bruk av praktisk-pedagogisk utdanning er internlogistiske utfordringer (utfordringer med å skaffe vikarer o.l.) samt at PPU-studiene organisering ikke er tilstrekkelig tilgjengelig for kulturskolen. Videre er det verdt å merke seg at kulturskolerektorene ser ut til å ha tillit til at PPU-studiene som leveres er relevante, og at de mener skoleeier/kommunene ønsker å prioritere PPU-studier for kulturskolelærere.

I praksis kan det være kombinasjoner av disse elementene, og dette er derfor viktige spørsmål som henger sammen, og må ses på i samarbeid mellom UH-sektor (PPU-tilbyderne), kulturskolesektoren og statlige policymakere som regulerer kulturskolenes og PPU-studiene rammer.

I siste del av undersøkelsen var det åpnet for fritekst-svar, der vi ba om forslag til tiltak *fra nasjonalt hold*, som kunne føre til at flere av kulturskolens ansatte tok denne utdanningen.

Dette er informasjon som vanskelig lar seg kvantifisere, men her under refereres innspillene «ubehandlet», men ordnet etter noen kategorier:

Økonomi

- «Kompetansehevingstilskudd bør gis til kulturskoler, og ikke slik at skoleeier må prioritere opp mot grunnskoler»
- «Det bør være øremerkede midler til videreutdanning i kulturskolen»
- «Økonomiske insentiver øremerket kulturskoler og praktisk-estetiske fag i kommunen»
- «Økonomisk støtte til utdanning»
- «Viktig å få dette dekket av kommunen og i arbeidstiden»
- «Kompensasjon for tapt lønn»
- «Det bør komme stimulanter til konkret samarbeid mellom grunnskole og kulturskole»

Organisering av PPU-studiet

- «PPU må ha nett- og samlingsbasert undervisning»
- «PPU må tilbys lokalt og i tettere samarbeid med kulturskolene»
- «Det trengs desentralisert utdanning i nærheten av der folk jobber. (Det er lange avstander, særlig her i nord)»
- «Det burde være garantert praksisplasser i nærhet til eget bosted»
- «Mulighet for PPU på deltid og nett, lagt til helger og utenfor arbeidstid»
- «Lokale PPU-tilbud, desentralisert og på deltid»

PPU-studiets innhold

- «Ønsker bedre og flere PPU-tilbud ved flere institusjoner»
- «Det trengs lærerkompetanse som i større grad er rettet mot kulturskolen og frivillige lags behov. Utdanningen de fleste har med seg nå, er enten mot grunnskole eller for utøvende virksomhet»
- «Flere PPU-tilbud ønskes, men aller helst en egen kulturskolelærerutdanning»

Om realkompetansevurdering for opptak

- «Realkompetansevurdering for opptak til PPU i kunstfag»
- «Det er også viktig å gi muligheter for etterutdanning for de uten bachelor»
- «Erfaringsbasert PPU særlig for de som underviser i fag som nysirkus, animasjon etc.»

Om forskrift og nasjonale føringer:

- «Det bør være obligatorisk krav om PPU for tilsetting i kulturskole»
- «Vi ansetter bare lærere med PPU»
- «Ønske om at KS kan løfte dette (kulturskolens kompetanse) høyere»
- «PPU-studiet må inn under kompetanse for kvalitets-ordningen eller liknende»

Det er verdt å merke seg at innspillene på ulike måter relaterer til påstandene som rektorene vurderte over, og også at utsagnene dels går mot hverandre. Et overordnet punkt må derfor være at det fins forskjellige syn på dette, og at behovene varierer. Likevel er det to moment som er forholdsvis homogene:

Det ønskes PPU-studier som er tettere på kulturskolen og lettere lar seg gjennomføre nett- og samlingsbasert, og at det er viktig med øremerket økonomi til kulturskolene for dette.

DEL 2: Kartlegging av relevante PPU-studier for kulturskolen

Norsk kulturskoleråd har i denne kartleggingen forsøkt å avklare hvilke PPU-utdanninger som kan være relevante for det kompetansebehovet som fins i kulturskolene og hos kulturskolenes ansatte.

Kartleggingen har utelukkende konsentrert seg om frittstående, kompetansegivende PPU-utdanninger på 60 studiepoeng som er bygget over rammeplanen for PPU.

Det er flere lærer- og kunstfagutdanninger som tilbyr enten faglærerutdanninger eller integrert PPU i et bachelorløp, som ikke er med i denne oversikten. De er utelatt fordi de vil være mindre aktuelle for kulturskolelærere som allerede er i arbeid. Heller ikke mindre emner og program i ulike kunstfagdidaktiske disipliner er regnet med, siden de ikke gir den formelle kompetansen som for eksempel trengs for fast ansettelse i grunnskole.

Kartleggingen ble gjort ved ulike søkemåter:

- En gjennomgang av informasjonen på nettstedet utdanning.no
- Søk etter informasjon på lærestedenes nettsted
- Kontakt med fagansvarlige ved læresteder, for eventuell avklaring av detaljer ved uklarheter eller ufullstendig informasjon på nett

Da studietilbud endrer seg over tid, blir borte eller kommer til, må vi ta forbehold om feil og mangler. Vi vil også minne om at studieprogrammene kan ha ganske ulike fokus og ulikt innhold, og søkere bør selv sette seg nøye inn i informasjon om hvert enkelt lærested og studieprogram som er aktuelle.

DANS

Institusjon	Studieprogram	Organisering (campusstudier, hvis ikke annet er anført)
Universitetet i Stavanger, Fakultet for utøvende kunstfag, Stavanger	PPU i utøvende og skapende kunstfag	Heltid, 1 år
Kunsthøgskolen i Oslo, dans, Oslo	Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) i dans	Heltid, 1 år
NTNU, Trondheim	Praktisk-pedagogisk utdanning heltid (PPU)	Heltid, 1 år (fra 2020)
NTNU, Institutt for lærerutdanning, Trondheim	Fleksibel PPU for allmennfag	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Høgskulen på Vestlandet, Stord	Praktisk-pedagogisk utdanning for allmenne fag	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)

MUSIKK

Institusjon	Studieprogram	Organisering (campusstudier, hvis ikke annet er anført)
Barratt Due musikk institutt <i>Oslo</i>	PPU – Instrumental- og vokallærerutdanningen	Deltid, 2 år
Norges musikkhøgskole <i>Oslo</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning	Heltid, 1 år Deltid, 2 år
Universitetet i Bergen, Fakultet for kunst, musikk og design, <i>Bergen</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning i kunst, musikk og design, årsstudium	Heltid, 1 år Deltid, 2 år
Universitetet i Stavanger, Fakultet for utøvende kunstfag <i>Stavanger</i>	PPU i utøvende og skapende kunstfag	Heltid, 1 år Deltid, 2 år
Universitetet i Agder, Fakultet for kunstfag <i>Kristiansand</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning	Heltid, 1 år
NTNU <i>Trondheim</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning heltid (PPU)	Heltid, 1 år Deltid, 2 år

Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet <i>Tromsø</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) i musikk	Heltid, 1 år
Høgskolen i Østfold <i>Halden</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid	Heltid, 1 år Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
OsloMet <i>Oslo</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning på deltid, årsenhet	Deltid, 1,5 år (musikk tilbys neste gang våren 2022)
NTNU, Institutt for lærerutdanning <i>Trondheim</i>	Fleksibel PPU for allmenne fag	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Høgskulen i Volda <i>Volda</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning, allmenne fag, deltid	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Nord universitet <i>Bodø</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning for allmenne fag	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Høgskulen på Vestlandet <i>Stord</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning for allmenne fag	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Universitetet i Sørøst-Norge, avd. Vestfold <i>Horten</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning	Heltid, 1 år (Samlingsbasert) Deltid, 2 år (Samlingsbasert)

KUNST OG HÅNDVERK		
Institusjon	Studieprogram	Organisering <i>(Campusstudier, hvis ikke annet er anført)</i>
Universitetet i Bergen, Fakultet for kunst, musikk og design, <i>Bergen</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning i kunst, musikk og design, årsstudium	Heltid, 1 år Deltid, 2 år
Universitetet i Agder, Fakultet for kunsthøgskolen <i>Kristiansand</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning	Heltid, 1 år
NTNU <i>Trondheim</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning heltid (PPU)	Heltid, 1 år
OsloMet <i>Oslo</i>	PPU i design, kunst og håndverk	Heltid, 1 år Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Høgskolen i Østfold <i>Halden</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid	Heltid, 1 år Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Universitetet i Stavanger <i>Stavanger</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid	Heltid, 1 år

Høgskulen i Volda, <i>Volda</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning, allmennfag, deltid	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Høgskulen på Vestlandet <i>Stord</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning for allmenne fag	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Universitetet i Sørøst-Norge, avd. Notodden <i>Notodden</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)	Heltid, 1 år (Samlingsbasert) Deltid, 2 år (Samlingsbasert)

DRAMA OG TEATER		
Institusjon	Studieprogram	Organisering <i>(Campusstudier, hvis ikke annet er anført)</i>
Universitetet i Stavanger, Fakultet for utøvende kunstfag <i>Stavanger</i>	PPU i utøvende og skapende kunstfag	Heltid, 1 år
NTNU <i>Trondheim</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning heltid (PPU)	Heltid, 1 år
OsloMet <i>Oslo</i>	PPU i Drama og teaterkommunikasjon	Heltid, 1 år Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Kunsthøgskolen i Oslo, Teaterhøgskolen <i>Oslo</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) i teater	Heltid, 1 år
Høgskolen i Østfold <i>Halden</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid	Heltid, 1 år Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
NTNU, Institutt for lærerutdanning <i>Trondheim</i>	Fleksibel PPU for allmennfag	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Høgskulen i Volda <i>Volda</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning, allmennfag, deltid	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)
Høgskulen på Vestlandet <i>Stord</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning for allmenne fag	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)

FILM, MEDIA, KOMMUNIKASJON		
Institusjon	Studieprogram	Organisering <i>(campusstudier, hvis ikke annet er anført)</i>
NTNU <i>Trondheim</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning heltid (PPU)	Heltid, 1 år

Universitetet i Stavanger <i>Stavanger</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid	Deltid, 2 år
Universitetet i Oslo <i>Oslo</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning på deltid, årsenhet	Deltid, 1,5 år
Høgskulen i Volda <i>Volda</i>	Praktisk-pedagogisk utdanning, allmennfag, deltid	Deltid, 2 år (Samlingsbasert)